

తేదీ 06.05.2006, సాయిరమేశ్ క్రిష్ణ హాల్ (బృందావనం)

సీవు సీ తల్లిదండ్రులను ప్రేమిస్తే ప్రపంచమంతా నిన్న ప్రేమిస్తుండి

జనని గర్భమునుండి జన్మించినప్పుడు
కంఠమాలలవేవి కానరావు
మంచిముత్యపు సరుల్ మచ్చునకును లేవు
మేల్చి బంగరుదండ మెడకు లేదు
రత్నాల హారముల్ రంజిల్లగా లేవు
పచ్చలు కెంపులు పొదగ లేదు
వజ్రాల హారముల్ వర్ధిల్లగా లేవు
గోమేధికంబులు తోడ లేవు
కలదు కలదొక్క మాల మీ కంఠమందు
పూర్వ జన్మల కర్కులు పొందుపరచి
ఎన్ని చేసిన అవియన్ని ఎంచి ఎంచి
మంచిఘైనను చెడుగైన త్రుంచకుండ
బ్రిహం మీకిచ్చి పంపును బరువుమాల
కర్కులన్నియు చేర్చిన కంఠమాల

ప్రేమస్వరూపులారా! ప్రతి మానవుడు జనని గర్భమునుండి జన్మించే సమయంలో తన
కర్కులన్నియు చేర్చిన కంఠమాలను ధరించి వస్తున్నాడనే సత్యాన్ని మనము గుర్తించాలి.
అందుచేత, ఏ కర్కునైనా ఆచరించేముందు ఇది మంచిదా? చెడ్డదా? అని విచారణ చేయాలి.

మనం కోరినను, కోరకపోయినను మంచి కర్మలు మంచి ఫలితము నందిస్తాయి. చెడ్డ చూపులు, చెడ్డ మాటలు, చెడ్డ ఆలోచనలు, చెడ్డ కర్మలు ... ఇవన్నీ చాలా ప్రమాదాన్ని తెప్పిస్తాయి. “కన్నుల నిచ్చినదెందుకొ తెలుసా? అన్నీ చూసేటందులకా? కాదు, కాదు. కైలాసవాసుని కన్నులారా గాంచేటందుకురా! మనసు నిచ్చినది ఎందుకొ తెలుసా? సందులు గొందులు తిరుగుటకా? కాదు, కాదు. సుందరమైన భగవంతుని రూపమును దర్శించి, భగవన్నామమును మనసారా స్మరించి, ఆనందమును అనుభవించేటందుకురా!”

ఈవిధంగా విచారణ చేసి, ఏది మంచి? ఏది చెడ్డ? అనేది గుర్తించి వర్తించాలి. అప్పుడప్పుడు మన దృష్టి చాలా చెడ్డగా ప్రసరిస్తా ఉంటాది. ‘చీ, పరులను చూసేటందుకా భగవంతుడు నాకు కన్నుల నిచ్చినది! కాదు, కాదు. మంచివారిని చూడాలి’, అని ఎవరికి వారు బుద్ధి చెప్పుకోవాలి. అనేకమంది చెడ్డ పలుకులు పలుకుతూ ఉంటారు; పరదూషణ చేస్తుంటారు. ఇది మహాపాపం. పరులను దూషించుటకు బదులు మీలో ఉన్నటువంటి చెడ్డను మీరు దూషించుకోండి. ప్రతి మానవునికి కర్మఫలితం అనుభవించక తప్పినది కాదు. జగత్తులో పుట్టిన ప్రతి వ్యక్తికి మంచి, చెడ్డ రెండూ జరుగుతూనే ఉంటాయి. మహానీయులు ఈ సత్యాన్ని గుర్తించి చెడ్డను మరచి, మంచిని మాత్రమే మనసులో పెట్టుకొని ఆనందాన్ని అనుభవిస్తా ఉంటారు.

పంచేంబ్రయాలను పవిత్రంగా విప్పియోగించుకోండి

ఈ జగత్తును ‘ప్రపంచము’ అని పిలుస్తున్నాము. ప్రపంచము అనగా పంచభూతములయొక్క ప్రకాశమే, పంచభూతములయొక్క వికాసమే! మానవుడు తన పంచేంద్రియములను, పంచభూతములను పవిత్రమైన మార్గములో అనుభవించినప్పుడే తన జన్మ సార్థక ముఖ్యతుంది. ఈనాటి మానవుడు పీటిని అపవిత్రమైన మార్గములో ప్రవేశపెడుతున్నాడు. పైగా, అది తనకు సహజమని భావిస్తున్నాడు. కాని, అది సహజం కాదు. అప్పచేయికప్పుడు మనకు సహజంగా అనిపించవచ్చగాని, మున్ముందు పర్వతములవంటి కష్టాలు మనలను తరుముకొని వస్తాయి. మన పంచేంద్రియాలలో దేనినికూడను మనము అపవిత్రమైన మార్గంలో ప్రవేశపెట్టకూడదు. ఏదైనా చెడ్డ

జరుగుతుంటే మనం చూస్తూ ఉంటాము. ఎవరైనా చెడ్డ మాటలు చెబుతుంటే రెండు చెవులూ ఇచ్చి ఎంతో ఆసక్తిగా వింటూ ఉంటాము. ‘ఇతరుల మాటల నింపుగ నమ్మి కొంపతీయకండి.’ భగవంతుడు మీకు రెండు చెవులనిచ్చాడు. వాటితో మంచి మాటలు వినండి; పవిత్రమైన దైవతత్వాన్ని, దైవనామాన్ని వినండి. రెండు కన్నుల నిచ్చాడు మీకు భగవంతుడు. వాటితో సుందరమైన దైవస్వరూపాన్ని దర్శించండి. అట్టి జీవితమే నిజమైన మానవ జీవితం. ఈవిధంగా, మానవుడు తన పంచేంద్రియములడ్వారా పవిత్రమైన కర్మలను ఆచరించినప్పుడే ‘జంతూనాం నరజన్మ దుర్భభం’ అన్న నానుడి సార్థకమపుతుంది; లేకుండిన జీవితం అపవిత్రమై పోతుంది. అలాంటి జీవితమొక జీవితమా! అది మరణంతో సమానం. కనుక, బాలబాలికలుగాని, పెద్దలుగాని పంచేంద్రియాలను సద్వినియోగపర్చుకోవాలి.

మానవత్వమనేది మహోపరిశుద్ధమైనటువంటిది. ‘మా’ అనగా మాయ; ‘న’ అనగా లేకుండా; ‘వ’ అనగా వర్తించడం. మాయను మరచి వర్తించడమే నిజమైన మానవత్వం. మానవుడు ఈనాటివాడు కాదు, ప్రాచినుడే. నాటినుండి నేటివరకు మానవత్వాన్ని ధరిస్తూనే వస్తున్నాడు. కాని, ఇన్ని జన్మలెత్తికూడను ఇంకా మానవత్వముయొక్క విశిష్టతను గుర్తించుకొనలేకపోతున్నాడు. ఎంతకాలమైనను తినటం, త్రాగటం, సుఖాల ననుభవించడం, చివరికి మరణించటం ఇదేనా మానవత్వముయొక్క విశిష్టత! ఈవిధమైన జీవితాన్ని పశుపక్షిమృగాదులుకూడను గడుపుతూనే ఉన్నవి. మానవునిగా పుట్టి నీవు కేవలం పశువులు చేసే పనులు చేయవచ్చునా?! నీకు కలిగిన కష్టాలకు పరులను నిందిస్తావు. నీకు కోపమొస్తే ఒకరిని కొడతావు. కాని, కోపము మానవునియొక్క లక్షణమా? కాదు, కాదు. ఇది క్రూరమృగముల లక్షణం.

పాశ్చాత్య సంస్కృతికి దాసులవుతున్న ఆధునిక విద్యార్థులు

ప్రేమస్వరూపులారా! తల్లిగర్భమునుండి జన్మించినప్పుడు మీలో ఎట్టి వాంఘలూ లేవు. కాని, పెరుగుతూ పెరుగుతూ రాగా వాంఘలుకూడా పెరుగుతున్నాయి. వాంఘలకు ఒక పరిమితి ఉండాలి. జీవితంలో దేనికైనా ఒక పరిమితి అవసరం. కాని, ఈనాటి మానవుడు

హద్దులు మీరి ప్రవర్తిస్తున్నాడు. దీనికి తగినట్లు ఈనాడు అనేకవిధములైన ఆధునిక సదుపాయములు ఏర్పడుతున్నాయి. మీకందరికీ తెలుసు - ఇప్పుడు సెల్ఫోన్లు వస్తున్నాయి. వీటిద్వారా ఎవరితోనైనా, ఎక్కడైనా సులభంగా మాట్లాడుకోవచ్చునని మీరు ఆనందిస్తున్నారు. వీటిద్వారా కష్టం లేకుండా పనులు జరుపుకోవచ్చునని భావించి ప్రభుత్వముకూడా వీటి వాడకాన్ని ప్రోత్సహిస్తున్నది. కానీ, ఈవిధమైన యంత్రాల వల్ల, తంత్రాలవల్ల విద్యార్థుల బుద్ధులు పెడమార్గం పడుతున్నాయి. వీటిని దుర్యినియోగం చేస్తున్నారు. ఇలాంటివి విద్యార్థులను పాపంలో ప్రవేశపెట్టి నాశనం చేస్తున్నాయి. ఏమీ తెలియని అమాయకులనుకూడా మాయలో ముంచుతున్నాయి. ఈనాటి విద్యార్థులు చాలా తెలివిగలవారు. వారికి ఏది ముఖ్యమో, నిత్య జీవితములో ఏది అవసరమో దానికి తగిన విద్యలు బోధించాలి. కానీ, పాశ్చాత్య సంస్కృతి ప్రభావంచేత మితిమిరిన వాంఘలను కలిగించే విద్యను విద్యార్థులకు నేర్చించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. మన భారతీయ సంస్కృతి చాలా ఉత్తమమైనది, అందరికీ ఆదర్శంగా నిలిచినటువంటిది. కానీ, భారతీయులు తమ సంస్కృతిని విస్మరించి పరదేశీయులకు దాసులై వారు నేర్చిన విద్యలను నేర్చుకుంటున్నారు. ఆడ, మగ అనే భేదము లేకుండా ప్రవర్తిస్తున్నారు. మన ప్రాచీన భారతీయ స్త్రీలెంత ఆదర్శవంతంగా నడుచుకున్నటువంటివారు! అనాదికాలమునుండి భారతీయసంస్కృతి ప్రపంచానికి వెలుగుబాటను చూపిస్తూ వచ్చింది. కానీ, అసలు సంస్కృతి అంటే ఏమిటో ఈనాడు పెద్దలకు కూడా తెలియదు. ప్రాచీన కాలంలో గుణవంతులైన స్త్రీ, పురుషులు ఎన్నో త్యాగాలు చేసి భారతీయ సంస్కృతిని నిలబెడుతూ వచ్చారు. నిరత సత్యప్రోధి ధరణి నేలిన హరిశ్వరంద్రుడు ఈ భారత దేశమునందే జన్మించాడు.

గత జీవుడగు పతిన్ బ్రతికించుకొన్నటి
 సావిత్రి భారత సతియే కాదె!
 తన సత్యమహిమచే దావాగ్ని చల్లార్చె
 చంద్రమతి పవిత్ర పడతి కాదె!
 కులసతీత్వమునకై గుండాన దూకిన
 సీత భారత ధరా జాత కాదె!

కినిసి దుర్గుద కిరాతుని బూది గావించె
దమయంతి భారత రమణి కాదె!

ఈని, ఈనాటి ప్రజలు వీరి ఆదర్శాలను విస్మరించారు. సీత, సావిత్రి, దమయంతి వీరంతా స్త్రీ అంటే అబల కాదని, ఆమెలో ఉన్న దివ్యశక్తి ఎంతో గొప్పదని నిరూపించారు. కాబట్టి, స్త్రీలను మనము చులకన చేయకూడదు.

పరమపావనమైన భారతావనియందు
సహన మన్వదే మనకు చక్కడవము
మధుర భావంబేది మన దేశమందన్న
మాతృభావముకంటేను మాన్యమెద్ది?

మాతృప్రేమను మించినటువంటి ప్రేమ ఈ జగత్తులో కనిపించదు. అలాంటి మాతృప్రేమను ఈనాడు విస్మరిస్తున్నారు. మాతృమూర్తిని ప్రేమించినప్పుడే మనము మహాత్మరమైన శక్తిని సాధించినవారమవుతాము. ఈనాడు ‘పేరెంట్స్’ము ‘సర్వోంట్స్’మాదిరి చూస్తున్నారు. వయస్సు పైబడిన తల్లిదండ్రులను ఎంతో ప్రేమతో చేరదిసి, తగినరీతిగా పోషించడానికి బదులు వాళ్ళను వృద్ధాశ్రమాలకు తరలిస్తున్నారు. రేపటి దినము తమకు ఏ గతి పడుతుందో అని ఆలోచించడం లేదు. ఈనాడు నీ తల్లిదండ్రులను నీవు వృద్ధాశ్రమానికి పంపితే రేపటి దినము నీ బిడ్డలుకూడా నీకు అదే గతి పట్టిస్తారు. ‘యద్భావం తద్భవతి’. నీవు ఏమేమి చేస్తావో అవస్థికూడా ‘రిష్ట్స్క్సన్’, ‘రియాక్షన్’, ‘రీసోండ్’లుగా నీకు తిరిగి వస్తాయి. నీ తల్లిని నీవు ప్రేమతో చూసుకో. తల్లి ప్రేమయే నీకు సర్వులయ్యుక్క ప్రేమను సంపాదించిపెడుతుంది. ఈనాడు నీ తల్లిని నీవు ‘సర్వోంటు’గా చూస్తే రేపటి దినము నిన్ను నీ బిడ్డలు ‘సర్వోంటు’ మాదిరి చూస్తారు. వేసిన విత్తనము ఎట్టిదో మొక్క అట్టిదిగానే వస్తుంది. కనుక, మనము పవిత్రమైన ప్రేమను పెంచుకోవాలి. ఈనాడు మనము ప్రేమను పంచినప్పుడే రేపటి దినము ప్రపంచమంతా మనల్ని ప్రేమిస్తుంది. స్వార్థస్వప్రయోజనములతో మన ప్రేమను కలుపితం గావించకూడదు.

దేహములన్నియు బల్యులవంటివి. భగవంతుని దివ్యశక్తి, ఆత్మశక్తి కరెంటువంటిది. ఇక్కడ అనేక దీపములు వెలుగుతున్నాయి. ఈ అన్ని దీపములకు కరెంటే ఆధారము. ఒక్క

మెయిన్ స్పీచ్‌ని అపివేస్తే దీపములన్నీ ఆరిపోతాయి. ఆ కరెంటువంటిదే భగవత్తత్వము. ఆ ‘మెయిన్ స్పీచ్‌ని అపితే అన్ని జీవులూ నిర్ణివులైపోతాయి. అందుకనే కృష్ణ పరమాత్మ, ‘మమైవాంశో జీవలోకే జీవ భూతస్సనాతనః’, ‘అందరూ నా అంశములే’ అన్నాడు. అందరియందున్న ఆత్మ అనే కరెంటు ఒక్కటే. నీవు నా అంశమైనప్పుడు నాఫలె నీవుండాలి కదా! నాలో ఉన్న శక్తియే నీలో ఉండాలి కదా! ప్రపంచములో ఉన్న ప్రతి వ్యక్తి, ప్రతి ప్రాణి కూడను దైవాంశమే. కాబట్టి, ఎవరిని చూసినా మనం నమస్కారం చేయాలి. ప్రతి వ్యక్తినీ గౌరవించాలి, ప్రేమించాలి. అప్పుడే మన జీవితము ప్రకాశిస్తుంది. మానవత్వము చాలా పవిత్రమైనది. మానవునియందున్న ప్రేమతత్త్వము అపరిమితమైనటువంటిది. ఆ ప్రేమయొక్క శక్తి ఇట్టిది, అట్టిది అని ఎవరూ వర్ణించలేరు.

నిత్యసత్యమైనటి ఆత్మప్రేమ, వాంఛలతో మిళితమైనటిదేహప్రేమ

ప్రాపంచికమైన ప్రేమ దినదినానికి మార్పు చెందుతూ ఉంటుంది. ఉదాహరణకు, పెండ్లి అయిన తరువాత మొదటి వారం రోజులు భార్యసు వదలి భర్త క్షణమైనా ఉండలేదు. ఇధ్దరూ కలసి నడుచుకుంటూ వెళుతున్నప్పుడు దారిలో ఎక్కడైనా ముల్లు కనిపిస్తే, భర్త ఎంతో ఆదుర్దాగా, ‘ముల్లు, ముల్లు, ముల్లు’ అంటూ భార్య చేయి పట్టుకొని ప్రక్కకు లాగుతాడు. ఒక నెల తరువాత మళ్ళీ దారిలో ముల్లు కనపడితే, ‘త్రోక్కుతావు, జాగ్రత్త’ అని కేవలం హెచ్చరిస్తాడు. ఇంకాక ఆరు నెలలైన తర్వాత, ‘నీకు కళ్లు కనిపించడం లేదా? ముల్లుంది అక్కడ’ అని కోప్పుడతాడు. ఈరీతిగా, ప్రాపంచికమైన ప్రేమ దినదినానికి తరిగిపోతుంది. ఈనాటి కాల పరిస్థితినిబట్టి భార్యాభర్తలు విదాకులు కూడా తీసుకుంటున్నారు. కానీ, పూర్వకాలంలో పరిస్థితి ఈవిధంగా ఉండేది కాదు; ప్రారంభమునుండి అంత్యమువరకు ప్రేమ ఒకేరీతిగా ఉండేది. అదే నిజమైన ఆత్మప్రేమ. దేహప్రేమ మార్పుచెందుతుంది. అది వాంఛలతో మిళితమై ఉంటుంది; కదిలిపోయే మేఘం లాంటిది. భగవత్తైము ఒక్కటే శాశ్వతమైనది. అట్టి నిత్య సత్యమైన ప్రేమను వదలి అశాశ్వతమైన, అసత్యమైన ప్రేమను పట్టుకొని మీరు ఎందుకింత ప్రాకులాడుతున్నారు? కానీ, ఈవిధమైన సద్గ్ంధలు చేసే పెద్దలు నేడు చాలా అరుదుగా ఉన్నారు. అసలు పిల్లలకంటే పెద్దలే ఎక్కుపగా ఆధునికత మోజులో పడి మారిపోతున్నారు. ‘మాతృదేవో

భవ, పితృదేవో భవ, ఆచార్యదేవో భవ, అతిధిదేవో భవ', అన్నారు. కాని, ఈనాటి పిల్లలయందు తమ తల్లిదండ్రులపట్ల అటువంటి ప్రేమ, గౌరవ భావములు కనిపించడం లేదు. ఇది మానవత్వము కాదు. ప్రతి మానవునికి భగవంతుడు పవిత్రమైన బుద్ధిని, విచక్షణా శక్తిని ప్రసాదించాడు. వాటిని సద్గ్యానియోగపరచుకున్నవాడే నిజమైన మానవుడు. ఆధునికత పేరిట కాలాన్నిబట్టి మారిపోవడం తెలివితక్కువతనం.

సత్య, ప్రేమలచేతనే మానవత్వం వికసిస్తుంటి

ఏ దేశమునందైనా, ఏ కాలమునందైనా దేనివైనా మార్పువచ్చునుకాని, సత్యమును మార్పుగలిగేవాడు ఈ జగత్తులో లేదు. సత్య, ప్రేమలచేతనే మానవత్వము వికసిస్తుంది, వధిల్లుతుంది. ఈనాడు ఎవరికి తోచినట్లు వాళ్ళ పోతున్నారు; అల్పాబుద్ధులతో ప్రవర్తిస్తున్నారు గాని, విశాలమైన బుద్ధిని ఎవరూ చూపించడం లేదు. సమాజమునకు ఏది ముఖ్యము? మన దేశమునకు ఏది ప్రధానము? అనే విషయాన్ని మనము లోతుగా విచారించాలి. మానవుడు మారినప్పుడే దేశము మారుతుంది. దేశమంతా మానవత్వంపైన ఆధారపడి ఉన్నది. కాని, మనము మానవత్వాన్ని మరచిపోయి పాశ్చాత్య పద్ధతులను అనుసరిస్తున్నాము. ఆవిధంగా నీ బుద్ధికి తోచినట్లు నీవు మార్పుకోకూడదు. వారి పద్ధతులు వారికుండనీ; నీ పద్ధతి నీకుండాలి. ఎవరి పద్ధతులను వారు మార్పుకోకుండా అనుసరించాలి. ప్రేమయే మానవునికి ప్రధానమైన లక్షణము. ప్రేమయే ప్రాణం. ప్రేమపోతే ప్రాణం పోయినట్టే! కనుక, దివ్యాత్మస్వరూపులారా! ప్రేమస్వరూపులారా! ప్రేమను మీరు ప్రధానంగా పెట్టుకోండి, సత్యాన్ని మీ మార్గంగా తీసుకోండి. అప్పుడే మీ జీవితం సార్థకమవుతుంది. దివ్యాత్మస్వరూపులారు. పవిత్రతను పొందుతారు. ఎక్కడకూడను, ఎలాంటి పరిస్థితులందైనను మీరు సత్యాన్ని మార్చడానికి ప్రయత్నించకూడదు. ‘ఇది నా ఇష్టము’ అని హాహ్లు మీరి ప్రవర్తించకూడదు. ప్రకృతియొక్క అభీష్టమును మీరు అనుసరించాలి. ప్రకృతికి విరుద్ధంగా పోయినట్లయితే మీ జీవితమే నాశనమైపోతుంది.

ఆదర్శమాత - ఆదర్శ మత్తుడు

తల్లిగర్భమునుండి జన్మించినందుకు మీరు తల్లికి సత్కర్మి తెప్పించాలి. ఒకానొక

సమయంలో కలకత్తాకు సమీపంలోని ఒక గ్రామంలో ఒక మహావ్యక్తి నివసించే వాడు. అతని పేరు ఈశ్వరచంద్ర విద్యాసాగర్. అతనాక బీద కుటుంబంలో పుట్టాడు. వాళ్ళకు పూట గడవడమే కష్టంగా ఉండేది. తల్లి శ్రీమంతుల ఇళ్ళలో పాత చీరలు కుట్టి ఎంతో కొంత దబ్బు సంపాదించేది పాపం! ఒక రొట్టి చేస్తే అందులో సగం తాను తిని సగం కుమారునికి పెట్టేది. ఒకొక్కతూరి ఉన్నదంతా కుమారునికి పెట్టి తాను పస్తుండేది. ఈవిధంగా ఎంతో కష్టపడి కుమారుని పోషిస్తా వచ్చింది. రాత్రివేళ ఇంట్లో దీపర లేదు. అందుచేత, విద్యాసాగర్ వీధి దీపాలదగ్గర కూర్చుని చదువుకునేవాడు. ఈవిధంగా రాత్రింబవళ్ళు అతను కష్టపడి చదివి డిగ్రీ పూర్తి చేశాడు. మొట్టమొదట ఏదో ఒక చిన్న ఉద్యోగంలో చేరాడు. అతనికి లభించే కొద్దిపాటి జీతంతో తల్లి కొడుకూలు జీవనం సాగిస్తా వచ్చారు. కొంతకాలమైన తరువాత అతనికి ఉద్యోగంలో ప్రమోషన్ వచ్చింది. జీతంకూడా పెరిగింది. ఒకనాడు అతని తల్లి ఒక పాత చీర కట్టుకొని ఆ ఊళ్ళో జరుగుతున్న తిరునాళ్ళకు బయలుదేరింది. అది చూసి విద్యాసాగర్ చాలా బాధపడి, ‘అమ్మా, ఈనాడు ఉసంతా పండుగ చేసుకుంటున్నారు. నీవుకూడా ఒక ముంచి చీర కొని కట్టుకోకూడదా?’ అన్నాడు. వెంటనే తాను స్వయంగా బజారుకు వెళ్ళి ఒక ఖరీదైన తెల్లచీర కొని తెచ్చి, ‘అమ్మా, ఈనాడు నీవు దీనిని కట్టుకొని తిరునాళ్ళకు వెళ్ళు’, అని కోరాడు. అప్పుడా తల్లి, ‘నాయనా! నాకు మూడు కోరికలున్నాయి. అవి తీరిన తరువాతనే నేను ఈ చీరను కట్టుకుంటాను’, అన్నది. ‘ఏమిటమ్మా ఆ కోరికలు?’ అని అడిగాడు. ‘ఆప్పుడు కాదు నాయనా! సమయం వచ్చినప్పుడు తప్పక అడుగుతాను’, అన్నది. కొంతకాలానికి విద్యాసాగర్ మరింత ఉన్నతస్థితికి చేరుకున్నాడు. అప్పుడతను, ‘అమ్మా! ఇప్పుడైనా నీ కోరికలేమిటో చెప్పు’, అన్నాడు. ‘నాయనా! మన గ్రామంలో కనీసం ఒక చిన్న పారశాల లేకపోవడం వలన ఇక్కడి పిల్లలు చదువుకోసంప్రకృత గ్రామానికి వెళుతున్నారు. కాబట్టి, నీవు మన గ్రామంలోనే ఒక చిన్న పారశాల కట్టిస్తే నేను ఆనందిస్తాను’, అన్నది. తనకు వచ్చిన ఆదాయంతో విద్యాసాగర్ ఒక చిన్న బడి కట్టించి, ఆ గ్రామంలోని పిల్లలకు చదువు చెప్పించే ఏర్పాటు చేశాడు. ‘అమ్మా! నీకీనాడు సంతోషంగా ఉన్నదా?’ అని అడిగాడు. ‘లేదు, నాయనా! నాకింకా రెండు కోరికలున్నాయి’, అన్నది. కొంతకాలమైన తరువాత, ‘నాయనా! మన గ్రామ ప్రజలు

త్రాగునీటి సమస్యతో సతమతమవుతున్నారు. మన వీధిలో ఉన్న స్థీలందరూ దూరంగా ఉన్న నదికి వెళ్లి నీళ్లు తెచ్చుకోవడం చూస్తుంటే నా మనసుకు చాలా కష్టంగా ఉన్నది. నీవు మన గ్రామంలో ఒక బిన్న బావి త్రవ్యించకూడదా?’ అని అడిగింది. విద్యాసాగర్ గ్రామంలో ఒక బావి త్రవ్యించాడు. ఆ తరువాత తల్లి కోరిక మేరకు ఒక బిన్న ఆసుపత్రికూడా కట్టించాడు. తల్లి ఎంతో సంతృప్తి చెంది, కుమారుడు తెచ్చిన క్రొత్త చీరను అనాడు ధరించింది.

ప.సి.ఎస్. ఆఫీసర్కి కనుఖిష్టా

క్రమక్రమేణ విద్యాసాగర్ గొప్ప పేరుప్రభ్యాతులు గడించాడు. విద్యాసాగర్ ఉపన్యాసాలు వినడానికి ప్రజలు వేలసంఖ్యలో ప్రోగ్రమ్యేవారు. ఒక పూర్వాయిం విద్యాసాగర్ తైనులో ప్రయాణమై వేరే ఊరికి వెళ్లాడు. ఆరోజున ఆ ఊర్లో ఏర్పాతైన ఒక కార్యక్రమంలో ఆయన ప్రసంగించవలని ఉండినది. ఆయనతో 1పాటు ఒక ప.సి.ఎస్. ఆఫీసర్ ఒక బిన్న సూటీకేసు పట్టుకొని స్టేషన్లో దిగాడు. దిగుతునే ఆ ఆఫీసరు తన పెట్టె మోయదానికి ఎవరైనా కూలీ దొరుకుతాడేమానని చూస్తున్నాడు. ఆయన ‘కూలీ, కూలీ’ అని అరుస్తుంటే విద్యాసాగర్ వెళ్లి, ‘సార్, ఆ పెట్టె నాకివ్వండి. నేను తెస్తాను. మీరెక్కడికి వెళ్లాలి?’ అని అడిగాడు. ‘నేను ఈశ్వరచంద్ర విద్యాసాగర్ ఉపన్యాసం వినడానికి వెళుతున్నాను’, అన్నాడా అధికారి. ఆ మాటలు విని విద్యాసాగర్ సవ్యకొని ఆ పెట్టె పట్టుకొని బయలు దేరాడు. ఆయన వెనుక ఆ ప.సి.ఎస్. ఆఫీసరు దర్శంగా నడుచుకుంటూ వెళ్లాడు. సమావేశం జరిగేచోటికి వెళ్లిన తరువాత విద్యాసాగర్ అతనికి సూటీకేసును అందజేయగా అతను కొంత డబ్బివ్వబోయాడు. అప్పుడు విద్యాసాగర్, ‘అయ్యా, నేను కూలీని కాను. నేనీ పని కేవలం సేవాభావంతో చేశాను కాని, డబ్బుకోసం కాదు’, అన్నాడు.

సమావేశంలో అంతా కూర్చున్నారు. విద్యాసాగర్ వేదికపైకి వస్తునే కార్యక్రమ నిర్వహకులు పూలమాలలతో విద్యాసాగర్కు స్వాగతం పలికారు. తన సూటీకేసు మోసుకొని వచ్చిన వ్యక్తియే ఈశ్వరచంద్ర విద్యాసాగర్ అని తెలుసుకొని ఆ ప.సి.ఎస్. ఆఫీసరు నిశ్చేష్టుడైనాడు. తాను చేసిన పనికి సిగ్గుపడ్డాడు. ఆనాడు విద్యాసాగర్ చాలా

ఉత్తేజకరమైన ప్రసంగం చేశాడు. ‘ఇతరులతో మనం సేవ చేయించుకోవడంలో గొప్పతనం లేదు. మనమే ఇతరులకు సేవ చేయాలి. దీనులను, నిస్సహాయులను ఆదుకోవాలి. సమాజ సేవయే మానవుని ప్రధాన కర్తవ్యం’, అని ఆయన ఉద్బోధించాడు. సభ ముగియుగానే ఆ ఐ.సి.ఎన్. అధికారి పరుగెత్తిపోయి విద్యాసాగర్ పాదాలపై పడి, ‘సార్, మీ మహాస్నుతమైన వ్యక్తిత్వాన్ని గుర్తించలేక నేను మహాపాపం చేశాను. నన్ను క్షమించండి’, అని ప్రార్థించాడు.

మాతృమూల్ర ఈశ్వరమ్మ కోరిన మూడు కోరికలు

విద్యాసాగర్ మాదిరిగానే ఈ సత్యసాయికూడా తల్లి కోరిన మూడు కోరికలనూ నెరవేర్చినాడు. ఒకనాడు ఈశ్వరమ్మ చాలా విచారంగా ఉండడం గమనించి నేను, ‘ఎందుకింత విచారంగా ఉన్నావు?’ అని అడిగాను. ‘స్వామీ! మన గ్రామంలోని చిన్నచిన్న పిల్లలు పెద్దపెద్ద పుస్తకాలు మోసుకొని బుక్కపట్టుం స్కూలుకి వెళుతున్నారు. అంతదూరం నడవడం వారికి చాలా కష్టంగా ఉన్నది. కాబట్టి, మన గ్రామంలోనే ఒక చిన్న బడి కట్టించండి’, అని కోరింది. వెంటనే నేనొక స్కూలు కట్టించాను. మరికొంతకాలమైన తరువాత ఆమె మళ్ళీ నాదగ్గరికి వచ్చి, ‘స్వామీ! మన గ్రామంలో సరియైన వైద్యసౌకర్యం లేక ప్రజలు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ఏ చిన్న జబ్బు చేసినా బుక్కపట్టుం వెళ్ళవలసివస్తోంది. ఏ డాక్టరు డగ్గరికి వెళ్ళినా డబ్బిస్తే తప్ప మందివ్వడు. మన గ్రామంలోని ప్రజలు చాలా బీదవారు; చేతిలో కాసు లేదు. కాబట్టి, ఇక్కడే ఒక చిన్న ఆసుపత్రి కట్టించండి’ అని కోరింది. నేను రెండవ దినమే పని ప్రారంభించి ఒక ఆసుపత్రి కట్టించాను. మరో రోజున ఈశ్వరమ్మ, ‘స్వామీ! ఆ చిత్రావతికి వెళ్లి, ఆ ఇసుకలో నడుచుకుంటూ అంత దూరంమండి నీళ్ళుతెచ్చుకోవడం మన గ్రామంలోని స్త్రీలకు చాలా కష్టంగా ఉన్నది’ అన్నది. తప్పక నీటినమన్య తీరుస్తానని చెప్పి మొట్టమొదట ఒక బావి త్రవ్వించాను. క్రమక్రమేణ పండల మైళ్ళ దూరంమండి పుట్టపర్తికి నీరు తెప్పించాను. అందరికీ నీరందించాను. ఆనాడు ప్రారంభించిన చిన్న హస్పిటల్ను ఇప్పుడు సూపర్ స్పెషాలిటీ హస్పిటల్గా మార్చివేశాను. చిన్న స్కూలును యూనివర్సిటీగా మార్చిశాను. తన మూడు కోరికలు ఈవిధంగా నెరవేరడం చూసి ఈశ్వరమ్మ ఆనందబాష్యాలు రాల్చింది. ఆమె ఎంతో సంతృప్తిగా కన్ను మూసింది.

తేదీ 06.05.2006, సాయిరమేశ్ క్రిష్ణ హాల్(బృందావనం)

తల్లిని సంతోషపెట్టడం బిడ్డల కర్తవ్యం. మనకు చేతనైనంతవరకు సమాజ సేవ చేయాలి. శక్తికి మించి చేయకూడదు. స్త్రీలుకూడను తమ తోటి త్రై ఏమైనా బాధపడుతుంటే, ఆమెను ఓదార్చాలి. ఆమెకు తగిన అనుకూలాలు చేయాలి, ఆనందాన్నివ్యాపించాలి. ఇదియే ఈనాడు మీరు నేర్చుకోవలసినది. ‘ఈశ్వరమ్మ డే’ సందర్భంగా ముఖ్యంగా ఈ మూడూ మీరు నేర్చుకొని, ఆచరణలో పెట్టి, ఇతరులకు ఆనందాన్నందించి, మీలో కూడా ఆనందాన్ని పెంచుకోవాలి.

(తేదీ 06.05.2006, సాయిరమేశ్ క్రిష్ణ హాల్(బృందావనం))